Informatie

JAARGANG 5, NUMMER 13 VOORJAAR 2020

Geachte lezer,

Wat later dan u van ons gewend bent, ligt Informatie voorjaar 2020 voor u. Het coronavirus houdt ook ons in de greep. In deze Informatie berichten wij u over de Pelgrimshoeve Kafarnaüm en doen wij u een reisverslag van broeder Ton Houdé en broeder Theo van den Boer naar Brazilië en Ethiopië.
In deze aflevering staan we stil bij het overlijden van twee medebroeders: br Boudewijn Mensch en br Joshua Weiss.

Broeder
Jan Klein Overmeen

Bezoeken aan Ethiopië en Brazilië

Door broeder Theo van den Boer

Op 2 februari, de dag van het religieus leven, legden twee broeders in Brazilië hun eerste geloften af in een van de kerken van hun parochie. Voor deze gelegenheid was de algemeen overste, br. Ton Houdé, afgereisd en werd daarbij vergezeld door br. Theo van den Boer die door de Brazilianen was uitgenodigd om bij deze vreugdevolle aangelegenheid aanwezig te zijn. Er was nog een reden waarom broeder Theo was uitgenodigd. Men wilde hem de kans geven met eigen ogen te zien wat er de laatste jaren zoal veranderd was in onze Braziliaanse afdeling. Op het gebied van huisvesting is er veel verbeterd, wat voornamelijk neerkomt op uitbreiding van de vormingshuizen, noviciaat en postulantaat.

Deze bevinden zich beiden aan weerszijden van de stad Belo Horizonte, één in Betim en het andere in Sabará. Maar het is niet gebleven bij aanpassing van woonruimte, er is meer leven in de gemeenschappen. Begrijpelijk dat dit veroorzaakt is door de aanwas met jongeren en door de acties van de broeders die zich bezig houden met de roepingenpastoraat. Er is zichtbare groei mogen we wel zeggen. Dit geeft hoop voor de toekomst. Aan ruimte voor nieuwe kandidaten geen gebrek. Aan animo om door te gaan met het werven evenmin.

Vervolg op achterzijde van dit blad

IN DIT NUMMER

Voorwoord Bezoeken 1
Pelgrimshoeve Kafarnaüm 2
Jubilarissen 2020 3
Het leven van broeder Boudewijn 4
Het leven van broeder Joshua 6
Vervolg bezoeken Informatie 8

Het pelgrimspad van Pelgrimshoeve Kafarnaüm

door Adri Brooimans

Pelgrimshoeve Kafarnaüm
Een pleisterplaats om
tot innerlijke rust te komen

Vessem is voor de broeders van de Congregatie van de Broeders van Onze Lieve Vrouw van Lourdes een bekende plek. De Jacobushoeve is een begrip voor de inwoners van Vessem en omgeving. De Pelgrimshoeve is dat minder. Binnen het Nederlands Genootschap van Sint Jacob neemt onze hoeve evenwel een bijzondere, unieke plek in. In dit artikel vertellen we u graag wat meer over onze hoeve ofwel Pelgrimshoeve Kafarnaüm.

De weg naar …

Immers, ook Pelgrimshoeve Kafarnaüm te Vessem is en blijft onderweg. Meer dan 100 jaar geleden (1913) woonde en werkte er een boerengezin in dit pand aan de Servatiusstraat 11. Het was ook in het voorkamertje van deze hoeve waar de eerste bank – de latere boerenleenbank in Vessem – startte.

Vanaf 1958 brachten mensen met een geestelijke beperking uit Heiloo op deze voormalige boerderij hun vakantietijd door. Vervolgens nam een groep broeders als religieuze leefgemeenschap in 1979 intrek in de hoeve. De broeders gingen op zoek naar eigentijdse leefstijlen en het broederhuis kreeg de naam Kafarnaüm. Het aantal broeders dat hieraan invulling gaf, nam af en langzaam maar zeker kreeg de hoeve de functie van een pelgrimsherberg.

… Pelgrimshoeve Kafarnaüm

Op 2 september 2015 vond de formele oprichting van ‘Stichting Pelgrimshoeve Kafarnaüm’ plaats. Dit najaar, in september 2020, vieren we dus ons eerste lustrum en het plan is om ons in dit lustrumjaar nog zichtbaarder te maken. Wij zijn de Broeders van O.L. Vrouw van Lourdes dankbaar voor de weg die zij met ons zijn gegaan en nog gaan.

Blijvend onderweg

Wij laten ons op ons (pelgrims)pad voortdurend verrassen en blijven ons verwonderen. Inmiddels zijn er zo’n 220 vrijwilligers die zich met hart en ziel inzetten voor alles wat groeit en bloeit in en rond de hoeve.

We zijn oprecht trots en dankbaar voor wat deze vele handjes mede mogelijk maken.

Gaandeweg ervaren

Leerlingen van basisscholen in een omtrek van ca. 10 kilometer rond Vessem worden op school bijgepraat over wat ‘pelgrim-zijn’ binnen de huidige samenleving kan betekenen. Vervolgens lopen zij dan – en in 2019 ging het om zo’n 750 leerlingen – een pelgrimstocht naar Pelgrimshoeve Kafarnaüm te Vessem.

Ook merken we dat jongeren van het voortgezet onderwijs hun weg naar onze hoeve beginnen te vinden. Zo hebben we recent een groep van de St. Jozefschool uit het Belgische Turnhout te gast gehad.

Er is werkelijk voor ieder wat wils. Voor kerkelijke groepen verzorgen we dagen met als thema "onderweg zijn". Mensen die graag eens een dagje bij zichzelf naar binnen gaan, kunnen kiezen voor een labyrintdag. Om maar eens iets te noemen…

Eenmaal op pad

Pelgrims onderweg bieden wij een bed, bad en brood. Zij worden door een gastkoppel – tevens collega-pelgrims – warm onthaald. In de kapel kunnen pelgrims zich in stilte terugtrekken, zich voeden en/of verbondenheid ervaren. Ook wordt voorzien in zogenaamde "op-weg-zendingen". Dit blijkt van toegevoegde waarde voor mensen onderweg. Nieuw is dat mensen vanaf 2021 vóór of na een pelgrimstocht kunnen deelnemen aan stiltedagen om zo de pelgrimsstilte (weer) "thuis" te ervaren.

Ons Kloosterpad

In 2021 opent een door de provincie ontwikkeld pad, te weten 'Ons Kloosterpad'. Insteek is het historisch, cultureel en religieus erfgoed levend te houden. Het gaat hier om een heuse pelgrimsroute langs bestaande actieve en minder actieve kloosters. Pelgrimshoeve Kafarnaüm past uitstekend in dit concept en uiteraard is Vessem in deze route opgenomen.

Kijkje in onze keuken

Wij gunnen u natuurlijk ook nog een kijkje in onze eigen keuken. De tuingroep is flink aan het werk sinds er dode bomen zijn weggehaald. Wist u trouwens dat ook de vrijwilligers van de tuingroep pelgrimservaring hebben en graag bijdragen aan dit project? Natuur en natuurelementen spelen een indrukwekkende rol waar het gaat om betreden en nog te betreden paden. Hier geldt echt: "Pelgrim, wie roept jou?".

Verder zijn er wekelijks twee vrijwilligers als gastkoppel actief. Zij nemen dan de huishoudelijke taken voor hun rekening en ontvangen gasten met open armen. Zij zorgen voor koffie, thee en/of maaltijd, maar hebben ook een luisterend oor. Er is ontmoeting en verbinding. Mensen onderweg verhalen graag. En wie is er nu eigenlijk niet onderweg? Geven en nemen, verbinding in ontmoeting. Hoe mooi is dat!

Op financieel vlak hebben we als stichting steeds aandacht voor een zo gezond mogelijk beheer. Het bestuur bewaakt de groeilijnen, materieel en immaterieel, om dit inspirerende project op de gewenste koers te houden.

Koers vooruit

Het is overduidelijk dat de Pelgrimshoeve voortdurend op weg is en blijft. Het is belangrijk dat vrijwilligers niet alleen elkaar, maar ook de inwoners van het dorp en de regio en anderen deelgenoot maken van het pad dat kan worden afgelegd. In het eerste lustrumjaar willen we dan ook op diverse wijzen aandacht schenken aan de plaats die onze pleisterplek voor innerlijke rust daarbij kan innemen. Daarbij doen kleinere en grotere bewegingen ertoe. Ook u bent van harte welkom bij onze lustrumactiviteiten. U hoort nog van ons.

Op dit pad van de Pelgrimshoeve Kafarnaüm maken we van alles mee. Een bekend gezegde luidt: "Niet het doel is het belangrijkst, maar de weg er naartoe.". Het gaat om de weg die we in verbinding met onszelf en anderen afleggen.

Al met al blijven we nieuwsgierig naar wat we in ontmoeting ontmoeten. Dit alles vanuit de missie waarvoor we staan en blijven staan: een pleisterplaats bieden waar iedereen tot innerlijke rust kan komen en waar 'pelgrims' welkom zijn. Op Pelgrimshoeve Kafarnaüm in pelgrimsdorp Vessem. Een plek waarnaar velen de weg inmiddels weten te vinden. Een plek waar ieder in rust mag vinden wat hij of zij op dit moment – in deze tijd – nodig heeft.

Jubilarissen 2020

21 juni	br. Fons van der Laan	65 jaar
15 augustus	br. Urbanus van Rooi	65 jaar
	br. Henk Gal	65 jaar
8 december	br. Antoine Ruttenberg	60 jaar

De jubilea hopen we later dit jaar te kunnen vieren.
Alle jubilarissen wonen in Eindhoven.

Het leven van Broeder Boudewijn Mensch

Broeder Boudewijn is op maandag 23 maart geheel onverwachts overleden. Hij was die dag gedotterd en er was een stent geplaatst, wat goed geslaagd was. Later op de dag ontstonden er complicaties waaraan hij is overleden. Boudewijn had gehoopt met deze ingreep weer dienstbaar te kunnen zijn voor zijn medebroeders. Zijn leven zou voor hem weer zinvol zijn.

Broeder Boudewijn, Johannes Henricus Josephus Mensch is geboren in Valkenswaard op 26 maart 1934. Hij was de tweede in de rij van 7 kinderen en groeide op in Valkenswaard.

In juni 1950 ging hij naar het noviciaat in Dongen waar hij op 8 september het kloosterkleed ontving. Na twee en een half jaar legde hij zijn eerste professie af. Om zijn opleiding als onderwijzer af te maken verhuisde hij daarna naar het Gerardus Majellahuis in Dongen.

Na het behalen van zijn onderwijsdiploma werd hij in juli 1954 benoemd in Nijmegen. Jaarlijks vernieuwde hij zijn geloften tot hij op 19 maart 1959 zijn eeuwige geloften uitsprak.

Broeder Boudewijn heeft ruim acht jaar in Nijmegen gewoond en is vandaaruit in augustus 1962 naar Canada vertrokken. In eerste instantie ging hij in Vancouver wonen bij de Irish Christian Brothers om de Engelse taal te leren en kennis te maken met de cultuur van Canada.

In 1963 ging hij naar Taber waar hij werd aangesteld op de St. Mary's lagere school en later als wiskundeleraar aan de high school. In Taber heeft broeder Boudewijn veel gedaan voor de sport zoals basketbal, volleybal en honkbal. Buiten het les geven was hij veel te vinden in de gymzaal of op sportvelden.

De gymzaal van de St. Mary's school is naar hem vernoemd.

Later ging hij voor twee jaar naar Kiribati, een eilandje tussen Australië en Midden-Amerika, 'het einde van de wereld', waar hij op vrijwillige basis wiskundelessen gaf aan kinderen.

Hij leefde er heel sober en kon met veel enthousiasme en bewogenheid over deze periode vertellen.

Na zijn pensionering werd hem gevraagd om in Indonesië Engelse les te geven aan jonge broeders.

In Taber had hij veel vrienden en kennissen. Iedereen kende hem. Hij was een graag geziene man, iemand waar je gemakkelijk mee omging, iemand die zich gemakkelijk aanpaste en toch heel gewoon bleef. Een speciale groep vrienden waren zijn golfmakkers. Je zou kunnen zeggen dat veel van zijn golfvrienden familie van hem geworden zijn. Hij hield erg veel van golfen en deed dat ook regelmatig.

In november 2014 nam de congregatie afscheid van Canada en de twee broeders in Taber van de bevolking aldaar. Maar het zou nog januari 2015 worden voordat hij werkelijk naar Nederland kwam. Hij had hartklachten en zou daar aan geopereerd moeten worden. Hij koos ervoor om dat in Canada te laten doen. Terug in Nederland, op 9 januari 2015, is hij vanwege zijn gezondheid op Depoorter in Eindhoven komen wonen. Na een periode van wennen heeft hij zich ontpopt als een zeer sociaal bewogen iemand die altijd klaarstond voor de ander. Hij wilde iets betekenen voor zijn medebroeders. En dat heeft hij gedaan. Eerst heeft hij zijn Nederlands rijbewijs gehaald om zich dienstbaar te kunnen maken voor medebroeders die ergens naar toe wilden en niet zelf konden rijden. Vele malen heeft hij als chauffeur een bezoek gebracht aan familie van medebroeders. Door zijn gemakkelijk manier om contacten te leggen was hij daar ook een graag geziene gast. Vele malen naar Oostakker, naar Schiphol om mensen te brengen of te halen. Afstand telde niet; hij reedt als men hem dat vroeg. Hij kon moeilijk nee zeggen.

Broeder Boudewijn fietste veel. Hij maakte soms ritten van 30 km en meer. Ook fietste hij vaak naar zijn familie waar hij een nauwe band mee onderhield. Die band was wederkerig. Hij kwam daar graag maar over het algemeen niet te lang.
In het broederhuis zorgde hij regelmatig voor verrassingen bij het avondeten. Bakte balkenbrij, pannenkoeken, bakte of kookte een eitje of zorgde voor hapjes bij verjaardagen. Dat deed hij graag, zijn medebroeders verwennen.
Broeder Boudewijn was een mens die sfeer kon brengen in de gemeenschap. Was altijd opgewekt, maakte grappen en kon op een humoristische manier iemand typeren. Hij had een hekel aan al dat officiële, protocollen en plichtplegingen. Hij kon maar niet wennen aan zijn gehoorapparaat, Hij had een hekel aan bijeenkomsten zoals jubilea en andere feesten.
Hij worstelde ook met gezamenlijke gebeden. Het liefst zat hij alleen in de kapel. Verschillende teksten van psalmen kon hij moeilijk plaatsen. In Canada waar hij meestal alleen bad sloeg hij de psalmen over waarin hij zich niet kon vinden. Hij heeft wel eens gezegd: “hoe ouder ik word hoe minder ik geloof”.

Hij was daar de laatste tijd veel mee bezig. Wij hopen en vertrouwen dat hij nu de rust heeft gevonden die hij zocht.

Broeder Boudewijn, dank voor je inzet voor de congregatie.
Rust in vrede

Broeder Jan Klein Overmeen

Broeder Boudewijn heeft zijn lichaam ter beschikking gesteld van de wetenschap en is dinsdagmorgen 24 maart overgebracht naar het Radboud UMC te Nijmegen.

Vanwege de richtlijnen in verband met de coronavirus hebben de broeders die op Depoorter wonen, op de dag van zijn verjaardag 25 maart, een gedachtenisdienst gehouden ter afscheid. In verbondenheid met familie, zusters, vrienden en allen die bij zijn afscheid aanwezig zouden zijn in normale omstandigheden.

Tekening gemaakt door broeder Nico

Herdenkingsmonument bij het Radboud UMC te Nijmegen
voor hen die hun lichaam
ten dienste hebben gesteld van de wetenschap

Aan een medisch student

Dit is mijn lichaam,
De huls van mijn bestaan,
Dat aan jou gegeven wordt.

Als laatste offer aan de wereld
Bied ik de elementen van het leven aan
mijn banden, zenuwen en pezen. Moge
het levensvuur
Dat in mij brandde
Nog eenmaal opvlammen
en jou de kennis en de kracht doorgeven
die helpen om het wonder van het leven
in stand te houden.

Het leven van Broeder Joshua Weiss

Albertus Weiss werd geboren op 11 februari 1937 te Westervoort, zoon van Theodorus Weiss en Lucia Burghter.

Hij groeide op in Westervoort tot aan mei 1954 toen hij aanvaard werd in het noviciaat waar hij op 15 augustus het kloosterkleed en de naam Joshua ontving. Twee jaar later legde hij zijn eerste geloften af. Hij verhuisde naar het Gerardus Majellahuis om zijn opleiding op de kweekschool te voltooien. In 1960 vertrok hij naar Rotterdam om daar te gaan wonen en les te geven op de basisschool. Dat deed hij tot hij in oktober 1963 naar Canada verhuisde waar hij een tijdje ging wonen bij de Irish Christian Brothers in Vancouver om net als de andere broeders het Engels te leren en te proeven van de Canadese cultuur.
Dat was van korte duur want al spoedig ging hij naar Nelson om daar een drietal gebouwen van een oud ziekenhuis om te bouwen in een school voor katholiek voortgezet onderwijs (wat toen nog niet bestond in Nelson).
De planning was om in september 1965 daar met het onderwijs te beginnen. Veel tijd had hij dus niet om dat klaar te krijgen, maar uiteindelijk is het hem, met de hulp van enkele broeders, gelukt. De school kreeg de naam “Columbia College”. Hij was daar ook een van de leraren.

Helaas hebben we dit schoolproject na drie jaar op moeten geven vanwege geld gebrek en te weinig steun vanuit het bisdom Nelson.

Joshua vertrok in 1967 naar Calgary. Hij ging daar les geven aan jongeren in een school voor voortgezet katholiek onderwijs. Dat heeft hij gedaan tot eind 1997. Hij was lid van het bestuur van de lokale onderwijzersbond. In die tijd verzette hij ook veel werk als vrijwilliger in de parochie waar hij woonde.
Naast al deze bezigheden studeerde hij ook nog en behaalde enkele diploma’s, waaronder Bachelor of Artz BA. Dit behaalde hij in 1967. Ook kreeg hij tussendoor een sabbatjaar dat hij doorbracht in Jeruzalem. Tijdens zijn verblijf daar, heeft hij veel materiaal verzameld voor zijn proefschrift voor zijn mastergraad theologie.
Van 1997 tot 2002 was hij in dienst van het bisdom Calgary en deed hij pastoraal werk op het Indianenreservaat, ten westen van Calgary. Daar had hij het erg naar zijn zin.
In 1969 besloot hij de Canadese nationaliteit aan te nemen.
Van 2002 tot 2005 was hij in Ethiopië waar hij zich dienstbaar maakte in de opleiding van toekomstige Ethiopische broeders.

In 2005 kwam hij terug naar Calgary. Dit was het begin van zijn pensioenjaren, maar helaas waren die jaren gekenmerkt door gezondheidsproblemen. Veel ziekenhuis-opnames en een hartoperatie.
Hij is een aantal jaren regionaal overste van Canada geweest en geruime tijd lid van het regionaal bestuur. Dat was geen gemakkelijke klus. Hij kwam vaak als onverschillig en gevoelloos over, maar hij had een hart van goud. Hij was goed voor de mensen.

Eind 2013 kwam hij terug naar Nederland. Hij had best moeite met deze overgang. Hij praatte vaak over zijn verblijf in Canada waar hij meer dan 50 jaar heeft geleefd en gewerkt. Zijn liefde voor Canada was groot.
Hijzelf vond het niet nodig om naar Nederland terug te gaan, zo vertelde hij. Nederland was voor hem een vreemd land geworden. Canada was en bleef zijn wereld.

Joshua had een goede liefdevolle verzorging in Eindhoven eerst in broederhuis Depoorter en later in de groepswoning Vincentius. Hij klaagde daar nooit over. Hij zocht wat afleiding en vond die in de Jacobushoeve in Vessem waar hij wekelijks een dag naar toe ging. Maar op den duur ging dat niet meer. Zijn gezondheid verslechterde almaar, en op 2 april overleed hij op het Glorieuxpark in Eindhoven.

Calgary was en bleef zijn “thuis”, Joshua heeft hard gewerkt en veel voor elkaar gekregen. Er werd vaak een beroep op hem gedaan, maar hij kon geen “nee” zeggen”. Hij was gezien onder zijn collega’s. Met sommigen van hen (die hem als familie beschouwden) had hij tot voor kort wekelijkse contacten via FaceTime. Zij beschouwen zijn overlijden als een groot verlies.

Broeder Joshua Weiss, hartelijk dank voor je inzet in dienst van de congregatie van de broeders van Onze Lieve Vrouw van Lourdes. Veel jonge mensen heb je mogen helpen in hun ontwikkeling naar volwassenheid en voor velen was je iemand om van te houden.

Rust in vrede.

Broeder Jan Klein Overmeen

Afscheid van broeder Joshua op het kloosterkerhof in Dongen.

Vanwege de richtlijnen in verband met het coronavirus hebben wij op maandag 6 april in besloten kring met een mooie waardige viering afscheid genomen van broeder Joshua Weiss en hem begraven op het kloosterkerkhof in Dongen.

Vervolg bezoeken aan Ethiopië en Brazilië

door broeder Theo van den Boer

De Brazilianen nemen het stokje over van de Europeanen, zijn in de meerderheid en vormen zelf het bestuur van de pro-provincie. Proficiat met deze vooruitgang en volharding voor deze tak van de congregatie.

Terug uit Ethiopië

De algemeen overste br. Ton Houdé en broeder Theo van den Boer zijn samen naar Addis Ababa geweest voor een werkbezoek aan de broeders en de projecten in Ethiopië. Met behulp van mevr. Corin van Poppel zijn de gesprekken met de verschillende leidinggevende teams voorspoedig verlopen dankzij de goede voorbereiding ter plekke door Corin. Voor een deel bepaalt de teruglopende fondswerving de noodzaak om in sommige projecten kritisch te kijken naar de mogelijkheid in te krimpen zonder de groep personen die gebruikmaken van de diensten te verkleinen. Het komt dus voornamelijk neer op vermindering van stafleden en reorganiseren van de verschillende projectonderdelen. Een nieuwe uitdaging dus voor de stafmedewerkers om efficiënter te werken en nog beter te plannen.

We waren maar korte tijd in Ethiopië maar het begon met de dag spannender te worden. Zouden we nog wel terug kunnen vliegen volgens de planning gezien de steeds groeiende besmetting met het coronavirus en de lockdowns van verschillende landen? Evenwel waren er in Afrika eigenlijk nog geen meldingen van besmettingen, behalve die ene, een persoon die op het vliegveld was aangekomen vanuit Japan en positief getest werd. Wij werden bij het binnenkomen wel al gescreend; de temperatuur werd gemeten en we moesten een formulier invullen met vragen als, waar we de laatste tijd geweest waren en of verschijnselen van griep vertoonden e.d. We stelden eerder vast een ondertemperatuur te hebben in plaats van een graadje te veel. Geen probleem dus wat dat betreft en gelukkig konden we op de gestelde tijd weer vertrekken met een minder vol vliegtuig dan gebruikelijk is. Inmiddels weten we dat in Ethiopië ook maatregelen getroffen zijn, en ook onze projecten tijdelijk gesloten zijn. Ook daar is de zaak op slot gegaan. Helaas.

Informatie nog ontvangen?

Geachte lezer,

Door middel van de nieuwsbrief “Informatie” wil het provinciaal bestuur u op de hoogte houden van het wel en wee van de congregatie. Uw adresgegevens worden uitsluitend gebruikt voor het verzenden van nieuwsbrief “Informatie” en worden niet aan derden gegeven.

De congregatie gaat zorgvuldig met uw persoonlijke gegevens om.

Als u deze nieuwsbrief graag blijft ontvangen, hoeft u niets te doen.
Indien u deze nieuwsbrief niet meer wenst te ontvangen, kunt u een email sturen aan secretariaat@brsglorieux.nl

Colofon

Informatie verschijnt 2 à 3 keer per jaar en is een uitgave van de Nederlandse provincie van de Broeders van O.L. Vrouw van Lourdes.
Lay-out en eindredactie: Gerda van den Bos en Jan Klein Overmeen.
Druk: copyshop ’s-Hertogenbosch.
Bankrelatie: NL 06 RABO 0111 9440 58. t.n.v. Broeders OLV van Lourdes. KvK 74 84 61 24.
Contactadres: Glorieuxlaan 4, 5613 LN Eindhoven.
E: secretariaat@brsglorieux.nl T: 040 - 19 23 061